

DR. VISONTAI CSONGOR ÜGYVÉDI IRODA
DR. VISONTAI CSONGOR ÜGYVÉD

Alkotmánybíróság részére

1015 Budapest
Donáti utca 35-45.

Ügyszám: IV/1275-3/2019.

Tárgy: alkotmányjogi panasz indítvány

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 1 2 7 5 - 4 / 2019	
Érkezett: 2019 OKT 18.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 1 db	<i>lu!</i>

Alulírott *dr. Visontai Csongor ügyvéd,*

 elítélt jelen beadvány mellékleteként csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőjeként eljárva Ügyfelem megbízásából az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban Abtv.) 27. §-a alapján – figyelemmel a T. Alkotmánybíróság 2019. szeptember 10. napján kelt és általam 2019. szeptember 19. napján kézhez vett felhívásában foglaltakra – az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-ában biztosított hatáskörében eljárva állapítsa meg a Székesfehérvári Törvényszék 17.Bv.1540/2017/35. szám alatti elsőfokú határozatának, valamint a Székesfehérvári Törvényszék 1.Bpkf.226/2019/2. szám alatti másodfokú határozatának alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat, mivel sértik az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.

A T. Alkotmánybíróság hatáskörét az alkotmányjogi panasz indítvány elbírálására az Alaptörvény 24. cikkének (2) bekezdésben meghatározott d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a állapítja meg, míg Ügyfelem, mint indítványozó jogosultságát az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapozza meg.

Kérelmem indokaiként az alábbiakat adom elő:

1. Tényállás:

Előadom, hogy elítélt képviseletében 2017. szeptember 11. napján az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítási kérelmet, illetve megelőző panaszt terjesztettem elő a Közép-dunántúli Országos BV Intézet részére.

A Székesfehérvári Törvényszék 2019. február 7. napján 17.Bv.1540/2017/35. szám alatt hozott végzésével Ügyfelem részére a 2017. június 11. és 2017. szeptember 11. napja közötti időszakból az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt 92 napra 128.000,- Ft összegű kártalanítást ítélt meg, a további fogavtartási időre vonatkozóan előterjesztett kártalanítási kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Az elsőfokú bíróság végzésében arra hivatkozott, hogy a 2016. május 10. és 2016. december 31. napja közötti időszakra azért nem jár Ügyfelemnek kártalanítás, mert ezen időszakra vonatkozóan a kártalanítási kérelmét joghatályosan csupán 2017. június 30. napjáig terjeszthette volna elő, azonban mivel ez nem történt meg, a kérelem az elsőfokú bíróság megítélése szerint elkésett. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a fogvatartási időszakot külön kell bontani: egyrészt a 2016. május 10. és 2016. december 31. napjáig terjedő fogvatartásra, mely esetben 2017. június 30. napjáig lehetett volna kérelmet benyújtani, másrészt a 2017. január 1. napját követő fogvatartásra, mely tekintetében megelőző panasz előterjesztése szükséges a kártalanítás megállapításához.

Az elsőfokú határozattal szemben 2019. február 22. napján fellebbezést terjesztettem elő, melyben kértem az elsőfokú bíróság határozatának megváltoztatását, illetve másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását.

A másodfokú bíróság 2019. június 12. napján 1.Bpkf.226/2019/2. szám alatti határozatával az elsőfokú bíróság végzését oly módon változtatta meg, hogy Ügyfelem javára 128.800,- Ft összegű kártalanítást ítélt meg, egyebekben az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

A jogerős határozat igen szűkszavú indokolása szerint az elsőfokú bíróság döntése jogilag helytálló, azonban ténybelileg kijavításra szorul számítási hiba miatt. A jogerős határozat további jogi indokolást nem tartalmaz.

A másodfokú határozatot 2019. július 2. napján vettem kézhez.

A fenti hivatkozott okiratokat mellékeltem 2019. július 29. napján kelt beadványomhoz a T. Alkotmánybíróság részér, ezért ezeket ismételtén már nem csatolom.

2. Jogi indokolás:

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részreahlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

Álláspontom szerint az eljáró bíróságok Ügyfelem Alaptörvényben rögzített és fent hivatkozott alapjogait sértették meg azzal, hogy tisztességtelen módon, alaptörvényellenes okokra hivatkozással bírálták el Ügyfelem kérelmét és ítélték meg részére a fogvatartásának csupán egy töredékére vonatkozóan kártalanítást.

A fenti alaptörvényi rendelkezések alapján ugyanis mindenkit megillet a tisztességes eljáráshoz való jog, mint hatékony bírói jogvédelem (azaz a bírósághoz fordulás joga) az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítási eljárásokban is.

Álláspontom szerint az első- és másodfokú bírósági határozatok sértik az elítélt fent nevezett alapjogait azzal, hogy tévesen értelmezték a Bv. törvény rendelkezéseit, és törvénysértő módon bontották két időszakra az elítélt fogvatartását annak ellenére, hogy az a kérelem benyújtásakor a kérelemben megjelölt időtartamban Ügyfelem fogvatartása folyamatos volt, továbbá az eljáró bíróságok a megelőző panasz előterjesztésének kötelezettségével kapcsolatosan is téves következtetést vontak le.

Álláspontom szerint az elsőfokú bíróság érvelése (és ily módon közvetetten a másodfokú bíróság érvelése) az elutasítási ok és a megelőző panasz tekintetében téves és a Bv. törvény rendelkezéseivel ellentétes.

A Bv. törvény 10/A. § (6) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„...Ha az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmény hosszabb időn át fennáll, három hónapon belül újabb panaszt előterjeszteni nem kell. ...”

A fenti rendelkezés egy negatív kötelezést tartalmaz, azt az esetet rögzíti, amikor nem szükséges újabb panasz előterjesztése.

A fenti rendelkezésből azonban álláspontom szerint nem következik az, hogy a fogvatartottnak lenne olyan kötelezettsége, hogy három havonta folyamatosan panaszt nyújtson be a végrehajtási szerv vezetőjéhez a kártalanítás érvényesítését megelőzően.

A fent hivatkozott rendelkezés egy kógens rendelkezés, azonban csupán negatív kötelezést ír elő, pozitív kötelezést nem tartalmaz, azaz azt nem írja elő, hogy a fogvatartottnak kötelező lenne három havonta a megelőző panasz benyújtása.

A fenti rendelkezés helytelen értelmezése (azaz annak rögzítése a végzésben, hogy a megelőző panasz előterjesztését megelőző három hónap vonható érdemi vizsgálat körébe) álláspontom szerint teljes mértékben ellehetetleníti a fogvatartottakat. Nyilvánvaló, hogy a Bv. törvény ezen rendelkezése nem azt a célt szolgálja, hogy folyamatosan ismétlődő terhet rójon a fogvatartottakra igényeik érvényesítésével összefüggésben, figyelembe véve azt a tény is, hogy egy adott kártalanítási kérelem elbírálása hónapokat, sőt bizonyos esetekben éveket vesz igénybe.

Arról nem beszélve, hogy a jogszabályi rendelkezés nem írja elő, így abból nem is állapítható meg, hogy a panaszt a három hónap leteltét követően mikor szükséges előterjeszteni: a három hónap leteltét követő napon, a következő hónapban, a következő három hónap megkezdését megelőző egy nappal, stb.

Ezen konkrét előírás hiánya is lehetetlenné teszi a panasz előterjesztési kötelezettség kikényszerítését három havonta.

Amennyiben a jogalkotó szándéka az lett volna, hogy három havonta szükséges a megelőző panasz előterjesztése, úgy ez a pozitív kötelezést előíró rendelkezés fellelhető lenne a Bv. törvényben. Ennek hiányában azonban ez következtetésként nem vonható le.

A fentiek miatt álláspontom szerint törvénytörő módon állapították meg az eljáró bíróságok, hogy Ügyfelem vonatkozásában csak a kérelem benyújtását megelőző 3 hónap vizsgálható érdemben, annak ellenére, hogy Ügyfelem fogvatartása 2016. május 10. napjától kezdődően a kérelem előterjesztésének pillanatában is folyamatos volt.

Téves az eljáró bíróságok értelmezése a Bv. törvény 436. §-ban meghatározott feltételeket illetően. Az eljáró bíróságok álláspontja szerint ugyanis – a megelőző panasz folyamatos előterjesztése esetén is – egy elítélt, aki folyamatosan tölti jogerős szabadságvesztés büntetését, azért nem jogosult a 2017. január 1. napját megelőző fogvatartás vonatkozásában kártalanításra, mert kérelmét nem 2017. január 30. napjáig nyújtotta be.

Ez az értelmezés nyilvánvalóan téves és jogszabályellenes is, és sérti Ügyfelem Alaptörvényben biztosított jogát a bírósághoz fordulást, illetve a tisztességes elbírálást illetően.

Amennyiben a megelőző panasz 2017. január 1. napját követően bármikor előterjesztésre került, úgy a fogvatartott folyamatos fogvatartása esetén a 2017. január 1. előtti időszakot is érdemi vizsgálat körébe szükséges vonni, hiszen ennek hiányában kiüresedne a kártalanítás jogintézménye, és hátrányba kerülnének azok a fogvatartottak, akik az EJEB részére kérelmet nem nyújtottak be, de nem is szabadultak ki 2016. január 1. és 2016. december 31. napja között.

A Bv. törvény 436. § (10) és (11) bekezdései az alábbiakat tartalmazzák:

(10) bekezdés: „E törvénynek a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény és ehhez kapcsolódóan más törvények módosításáról szóló 2016. évi CX. törvény 22. §-ával megállapított 10/A. § szerinti kártalanítási igény benyújtására az az elítélt és egyéb jogcímen fogvatartott is jogosult,

a) akinek az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményekből eredő sérelme a módosítás hatálybalépése előtt egy éven belül szűnt meg,

b) aki az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB-hez nyújtott be kérelmet, ha a kérelmet az EJEB a módosítás hatálybalépésének napjáig nyilvántartásba vette, kivéve, ha a fogvatartott az EJEB-hez címzett kérelmét 2015. június 10. napját követően nyújtotta be és a kérelem benyújtásakor a jogsértés megszűnésétől számítottan több mint hat hónap telt el.”

(11) bekezdés: „A (10) bekezdés esetén a 10/A. § (4) bekezdésben meghatározott jogvesztő határidő e rendelkezés hatálybalépésének napjával kezdődik. A (10) bekezdés alapján benyújtott kérelmek elbírálása során a 10/A. § (6) bekezdése nem alkalmazható, továbbá a büntetés-végrehajtási bíró eljárására az 50. § (1) bekezdés d) pontjában megállapított határidő harminc nappal meghosszabbodik.”

A 436. § (10) bekezdésének a) és b) pontja speciális feltétel, mely nem vonatkoztatható azon fogvatartottakra, akiknek fogvatartása 2017. január 1. napját megelőzően és azt követően is folyamatos, de kérelmet az EJEB részére nem nyújtottak be.

A kártalanítási ugyanis mindenkit megillet arra az időtartamra, amikor nem biztosították számukra a jogszabályban előírt minimum életteret, amennyiben a megelőző panaszt előterjesztik. Ez az időtartam nyilvánvalóan visszamenőleges, hiszen a kérelem benyújtásának pillanatáig vizsgálja a bíróság a körülményeket. Nem korlátozható azonban folyamatos fogvatartás esetén sem a 2017. január 1. napjáig terjedő időszakra, hiszen az a jogszabályi rendelkezésekkel, és a jogalkotó szándékával is ellentétes lenne.

A Székesfehérvári Törvényszék, mint elsőfokú bíróság azzal, hogy a Bv. törvény rendelkezéseivel ellentétesen, azt tévesen értelmezve megkövetelte a megelőző panasz 3 havonta történő előterjesztését, megsértette Ügyfelemnek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében írt jogait.

A Székesfehérvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság azzal, hogy helybenhagyta az elsőfokú bíróság jogszabály- és alaptörvényellenes határozatát, megsértette Ügyfelemnek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében írt jogait.

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után a tisztességes eljárás követelményét érintő határozataiban kifejtette, hogy a tisztességes eljárás az Alkotmánybíróság döntéseiben kimunkált alkotmányos mérce szerint olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek a figyelembevételével lehet és kell megítélni.

Ennek alapján megállapítható, hogy nem lehet olyan szükségesség, amely miatt az eljárás tisztességes voltát arányosan korlátozni lehetne.

A tisztességes eljáráshoz való jog olyan abszolút jog, mellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog, vagy alkotmányos cél.

Álláspontom szerint az eljáró bíróságok megsértették Ügyfelem alapjogát azzal, hogy kártalanítási kérelmét nem bíralták el érdemben, és olyan okokra hivatkoztak elutasítási okként, mely a Bv. törvény vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával nem eredményezhettek volna elutasítást.

A fentiekre tekintettel kérem, hogy a T. Alkotmánybíróság a jelen alkotmányjogi panasz iránti indítványomban foglaltaknak szíveskedjék helyt adni.

A T. Alkotmánybíróság előtti eljárásra vonatkozóan mellékelem ügyvédi meghatalmazásom.

Nyilatkozom, hogy Ügyfelem, mint indítványozó egyedi ügyben való érintettsége megállapítható, tekintettel arra, hogy Ügyfelem a jelen panasszal támadott ügyben elítéltként a saját elhelyezési körülményeit illetően kért kártalanítást.

Nyilatkozom, hogy Ügyfelem nevének nyilvánosságra hozatalához nem kíván hozzájárulni.

Nyilatkozom, hogy a jelen kérelem a Székesfehérvári Törvényszék 1.Bpkf.226/2019/2. szám alatti jogerős határozatnak a kézhezvételét követő 60 napon belül került benyújtásra.

Budapest, 2019. október 10.

Tisztelettel:

dr. Visontai Csörgő

